Maa – ja metsätalousministeriön lausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle:

valtioneuvoston U- kirjelmä (U 55 / 2016 vp) eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (taakanjakoasetus)

Erityisasiantuntija Matti Kahra / maa – ja metsätalousministeriö

Maa – ja metsätalousministeriö yhtyy valtioneuvoston U-kirjelmässä esitettyyn kantaan. Ministeriö pitää tärkeänä, että Euroopan unioni toimeenpanee Pariisin ilmastosopimukseen antamansa lupauksen vähintään 40 % päästövähennyksestä vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi on hyvä, että ehdotukset jäsenmaiden välisestä taakanjaosta sekä maankäyttö, maankäytön muutos – ja metsätalous - sektorista (LULUCF) annettiin samanaikaisesti sillä ne liittyvät läheisesti toisiinsa.

Maa – ja metsätalousministeriö näkee, että päästövähennystavoitteen toteuttamiseen liittyy vielä epävarmuuksia. Ministeriön kannalta näistä keskeisimpiä ovat taakanjakoon kuuluvan maatalouden päästövähennykset sekä LULUCF-sektorin rooli osana EU:n ilmastopolitiikan kokonaisuutta. Lisäksi keskeistä on biomassan kestävyyteen ja kaksoislaskennan välttämiseen liittyvät kysymykset.

Ministeriö muistuttaa, että maatalouden päästövähennysten aikaansaaminen on haastavaa moniin muihin sektoreihin verrattuna, koska päästöt muodostuvat hajallaan olevista biologisista lähteistä. Merkittävien päästövähennysten aikaansaaminen voisi tarkoittaa kotimaisen maataloustuotannon vähentämistä ja ruuan tuonnin lisääntymistä. Tämä vähentäisi Suomen omavaraisuutta ja huoltovarmuutta, mutta siirtäisi päästöt muualle.

Maa – ja metsätalousministeriö pitää tarpeellisena, että ilmastonmuutoksen hillitsemiseen liittyvät toimet suunnitellaan ja toteutetaan kokonaisvaltaisesti sekä johdonmukaisesti siten, että ne edistävät samanaikaisesti muita keskeisiä politiikkatavoitteita kuten biotaloutta, uusiutuvaa energiaa (ml. bioenergia), puhtaita ratkaisuja, maaseudun kehittämistä, ruuantuotannon kannattavuutta ja kilpailukykyä sekä luonnon monimuotoisuutta.

Valtioneuvoston kannan mukaisesti ministeriö pitää Suomelle ehdotettua -39 % kansallista päästövähennystavoitetta kunnianhimoisena ja korkeana. Suomi on korostanut johdonmukaisesti tarvetta pyrkiä mahdollisimman kustannustehokkaaseen toimeenpanoon päästövähennystavoitteiden saavuttamisessa. Ehdotetun tavoitteen saavuttaminen on haastavaa ja edellyttää toimia kaikilla sektoreilla. Komission ehdotuksen taustalla olevia oletuksia ja laskelmia on tärkeää tarkastella huolellisesti ja pyrkiä niistä mahdollisesti löytyvien virheiden oikaisemiseen jatkokäsittelyssä.

Maa- ja metsätalousministeriö näkee, että olemassa olevat ja ehdotetut joustokeinot ovat keskeisessä roolissa kustannustehokkaan toimeenpanon kannalta. Uusina joustokeinoina on ehdotettu päästöyksiköiden kertaluonteista siirtomahdollisuutta ja LULUCF-joustoa, joilla Suomen haastava päästövähennystavoite olisi saavutettavissa. Suomelle keskeinen metsänhoito ja siitä syntyvät nieluyksiköt on komission ehdotuksessa rajattu pois toimenpidevalikoimasta. Valtioneuvoston kannan mukaisesti (U 53 / 2016 vp) mukaisesti toimitaan aktiivisesti sen mukaisesti, että myös metsistä syntyviä nieluyksiköitä voitaisiin käyttää rajoitetusti taakanjakosektorin velvoitteen saavuttamiseen kaudella 2021 - 2030.

Ministeriö katsoo, että komission LULUCF - asetusehdotuksessa sektorin toimista mahdollisesti syntyvät laskennalliset nieluhyödyt ja päästöt eivät ole tasapainossa ja voivat aiheuttaa Suomen kaltaiselle maalle laskennallisesti merkittävän päästön lisäten taakanjaon todellista päästövähennystavoitetta, vaikka maankäyttösektori ja metsät olisivatkin kokonaisuudessaan luonnontieteellinen nielu.

Uusiutuvan energian kannalta kestävästi tuotetun biomassan kaksoislaskennan välttäminen on Suomelle keskeistä. Komission ehdotuksen mukaisesti biomassan päästöt lasketaan LULUCF- sektorilla eikä niitä lasketa toista kertaa päästökaupassa tai taakanjakoon sisältyvillä sektoreilla. Tulevassa komission esityksessä biomassan kestävyyteen liittyen tulisi varmistaa, että EU-säännöt edistävät kehittyneiden biopolttoaineiden markki-

MAA– JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO (Helsinki)
puh. 0295 16 001 faksi (09) 160 54202

JORD– OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET
PB 30, 00023 STATSRÅDET (Helsingfors)
tfn 0295 16 001 fax (09) 160 54202

MINISTRY OF AGRICULTURE AND FORESTRY
PO Box 30, FI–00023 GOVERNMENT, Finland (Helsinki)
tel. +358 295 16 001 fax +358 9 160 54202

noiden kehitystä Euroopassa. Asia on Suomelle tärkeä vähäpäästöisten investointien luomiseksi ja turvaamiseksi.